

2015 Rhif 1826 (Cy. 266) (C. 114)

TAI, CYMRU

**Gorchymyn Deddf Tai (Cymru)
2014 (Cychwyn Rhif 4) 2015**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn dwyn i rym, ar 23 Tachwedd 2015, ddarpariaethau penodol o Ran 1 o Ddeddf Tai (Cymru) 2014 ("y Ddeddf"). Mae Rhan 1 o'r Ddeddf yn ymwneud â rheoleiddio tai rhent preifat. Mae Rhan 1 yn cynnwys gofyniad, sy'n ddarostyngedig i eithriadau, i landlordiaid anheddau a osodir, neu sydd i'w gosod, o dan denantiaethau domestig, gofrestru gyda'r awdurdod trwyddedu dynodedig. Yn yr un modd, mae'n ofynnol i asiantau landlordiaid a landlordiaid sy'n ymhél â gosod neu reoli anheddau o'r fath wneud cais i'r awdurdod trwyddedu am drwydded.

Bydd y darpariaethau sy'n dod i rym ar 23 Tachwedd 2015 yn caniatáu i landlordiaid fod wedi eu cofrestru ar ôl cyflwyno'r wybodaeth angenrheidiol i'r awdurdod trwyddedu, ac yn caniatáu i landlordiaid ac asiantau fel ei gilydd wneud ceisiadau am drwyddedau i'r awdurdod trwyddedu. O ran trwyddedau, bydd unrhyw apêl gysylltiedig yn erbyn penderfyniad yr awdurdod trwyddedu yn apêl i dribiwnlys eiddo preswyl. Bydd gan yr awdurdod trwyddedu'r pwerau i brosesu gwybodaeth a gyflwynir, i gofrestru landlordiaid ac i benderfynu ceisiadau am drwyddedau. Mae darparu gwybodaeth ffug neu gamarweiniol i'r awdurdod trwyddedu yn drosedd.

**NODYN AM Y GORCHMYNION CYCHWYN
CYNHARACH**

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r darpariaethau a ganlyn yn y Ddeddf wedi eu dwyn i rym yn llawn (oni nodir fel arall) drwy orchmynion cychwyn a wnaed cyn dyddiad y Gorchymyn hwn:

<i>Darpariaeth</i>	<i>Dyddiad cychwyn</i>	<i>Rhif O.S.</i>
Adrannau 2 i 3 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adrannau 5 i 8 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 10 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 12 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adrannau 14 i 16 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adrannau 19 i 21 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 23 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 29 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 34 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adrannau 40 i 42 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 46 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 49 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 50 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)

Adran 50 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 51 i 56	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 57 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 57 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 58	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 59 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 59 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 60 i 63	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 64 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 64 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 65 i 71	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 72 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 72 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 73 i 74	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 75(1), (2) a (4)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 76 i 77	27 Ebrill 2015	2015/1272

		(Cy. 88)
Adran 78 (at ddiben gwneud Gorchmynion, Rheoliadau a Chyfarwyddydau)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 78(2)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 79	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 80 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 80 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 81 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 81 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 82 i 85	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 86 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 86 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 87 i 94	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 95 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 95 (at bob diben sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 96 i 97	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)

Adran 98 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 98 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 99 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 99 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 100	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 101 i 102	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)
Adran 105	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)
Adran 106 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 106 (at y dibenion sy'n weddill)	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)
Adrannau 107 i 110	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)
Adrannau 111 i 128	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 130 a Rhan 3 o Atodlen 3	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 131(4)(c)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 137	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 140	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 141 a Rhan 5 o Atodlen 3	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)

Adran 144	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Atodlen 2 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Atodlen 2 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Rhan 1 o Atodlen 3	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Rhan 2 o Atodlen 3	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)

Gweler hefyd adran 145(1) o'r Ddeddf ar gyfer y darpariaethau a ddaeth i rym ar y diwrnod y cafodd y Ddeddf y Cydsyniad Brenhinol ac adran 145(2) ar gyfer y darpariaethau hynny a ddaeth i rym 2 fis ar ôl i'r Ddeddf gael y Cydsyniad Brenhinol.

2015 Rhif 1826 (Cy. 266) (C. 114)

TAI, CYMRU

Gorchymyn Deddf Tai (Cymru) 2014 (Cychwyn Rhif 4) 2015

Gwnaed

21 Hydref 2015

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adran 145(3) o Ddeddf Tai (Cymru) 2014(1), yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn.

Enwi, cymhwyso a dehongli

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Deddf Tai (Cymru) 2014 (Cychwyn Rhif 4) 2015.

(2) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys o ran Cymru.

(3) Yn y Gorchymyn hwn, ystyr "y Ddeddf" ("*the Act*") yw Deddf Tai (Cymru) 2014.

Y diwrnod penodedig

2. Y diwrnod penodedig i'r darpariaethau a ganlyn yn y Ddeddf ddod i rym i'r graddau nad ydyw'r darpariaethau hynny eisoes mewn grym yw 23 Tachwedd 2015—

- (a) adran 1 (trosolwg o'r Rhan hon);
- (b) adran 2 (ystyr y prif dermau);
- (c) adran 3 (awdurdod trwyddedu);
- (d) adran 14 (dyletswydd i gynnal cofrestr mewn perthynas ag eiddo ar rent) ac Atodlen 1 (cofrestr o dai rhent preifat);
- (e) adran 15 (cofrestru gan awdurdod trwyddedu);
- (f) adran 16 (dyletswydd i ddiweddarau gwybodaeth);
- (g) adran 17 (dirymu cofrestriad);
- (h) adran 18 (trwyddedau y caniateir eu rhoi);
- (i) adran 19 (gofynion cais am drwydded);
- (j) adran 20 (gofyniad person addas a phriodol);

---

(1) 2014 dccc 7.

- (k) adran 21 (penderfynu ar gais);
- (l) adran 22 (amodau trwydded);
- (m) adran 23 (dyletswydd i ddiweddarau gwybodaeth);
- (n) adran 24 (diwygio trwydded);
- (o) adran 25 (dirymu trwydded);
- (p) adran 26 (trwydded yn dod i ben neu yn cael ei hadnewyddu);
- (q) adran 27 (apelau trwyddedu);
- (r) adran 36 (ceisiadau am wybodaeth gan awdurdodau a defnyddio gwybodaeth gan awdurdodau);
- (s) adran 37 (pŵer i'w gwneud yn ofynnol cyflwyno dogfennau neu ddarparu gwybodaeth);
- (t) adran 38 (gorfodi pwerau cael gafael ar wybodaeth);
- (u) adran 39 (gwybodaeth anwir neu gamarweiniol);
- (v) adran 45 (landlordiaid sy'n ymddiriedolwyr);
- (w) adran 47 (gwybodaeth am geisiadau);
- (x) adran 48 (rhoi hysbysiad etc. o dan y Rhan hon); ac
- (y) adran 49 (dehongli'r Rhan hon a mynegai o dermau wedi eu diffinio).

Lesley Griffiths

Y Gweinidog Cymunedau a Threchu Tlodi, un o
Weinidogion Cymru

21 Hydref 2015